

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury
Klatovská 51, 306 14 Plzeň
Tel.: 377 636 493, 377 636 471
e-mail: suomar@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení Diplomové práce

Název práce: Výtvarné etudy s principem art-therapy u dlouhodobě hospitalizovaných pacientů

Práci předložila studentka: Bc. Kateřina Grimová

Studijní obor: Učitelství výtvarné výchovy pro SŠ, PS-VV

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil: Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

Cílem práce bylo ověřit možnosti terapeutického účinku práce s výtvarným materiálem pro navození pozitivních změn prožívání u dlouhodobě hospitalizovaných pacientů prostřednictvím aktivit založených na principech prvoprocsově arteterapie (art for therapy). V teoretické části práce měla autorka získat a interpretovat potřebné poznatky pro realizaci projektu s pacienty-seniory v Léčebně pro dlouhodobě nemocné v Plzni.

Cíl bakalářského úkolu byl splněn v souladu s navrženým plánem a požadavky na kvalitu i kvantitu vynaložené práce.

2. Obsahové zpracování

Text bakalářské práce K. Grimmové je smysluplně rozvržen v logice přípravy projektu. Nejprve se zabývá funkcemi a metodikou projektů, řečeno obecně, v oblasti pomáhajících profesí, poté charakterizuje seniory jakožto cílovou skupinu projektu uskutečňovaného autorkou a věnuje se obecným východiskům, které tvoří zázemí pro přípravu a realizaci projektu v kontextu terapeutickém (s. 13 – 20). V této části autorka vyjasňuje některé pro ni důležité souvislosti mezi arteterapií, artefiletikou, ergoterapií. Poté Grimová soustřeďuje pozornost na specifika práce s cílovou

skupinou a vysvětluje svůj přístup výtvarné činnosti jako prostředku psychické změny.

V praktické části svého díla autorka vykládá postup práce na projektu od jeho přípravy přes metodiku k realizaci a popisuje prostředí, v němž byl projekt uskutečněn. Dále uvádí kazuistiky pacientů zúčastněných v projektu a v hlavní části podrobněji probírá své zkušenosti a poznatky z projektu. Celý text postupně odpovídá na badatelskou otázku, zaměřenou na poznávání vlivů výtvarných aktivit na psychické, resp. emoční, stavy aktivních účastníků projektu. Autorka v průběhu práce získala řadu poznatků, které se týkají organizace činnosti, otevřenosti skupiny účastníků projektu, jejich počtu, role asistenta či koterapeuta, časového rozvrhu apod.

Význačnou a cennou součástí práce je hodnocení dosažených cílů opřené o analytický reflektivní rozbor včetně rozhovorů s účastníky projektu. Toto hodnocení je soustředěno do přehledně a podrobně zpracovaných tabulek v příloze práce (s. 94 n. a CD)

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

Uplatnění vzdělávací, výchovné, resp. arteterapeutické i badatelské metodiky v práci je korektní a pozorné k pravidlům i tradici oboru.

4. Formální náležitosti

Text splňuje formální náležitosti v souladu se standardními pravidly tohoto typu práce.

5. Stručný komentář hodnotitele

Posuzovanou práci považuji za pilotáž, která vytváří předpoklady k dalšímu rozvíjení dané tematiky. V tomto ohledu je důležité, že autorka věnovala značnou péči co možno přiléhavé a úplné dokumentaci průběhu aktivit a soupisu poznatků, které mohou sloužit k rozvíjení metodiky. Proto také je text relativně objemný. Koncentrace poznatků do přehledných tabulek je z tohoto hlediska vítaná.

Na popisu a interpretaci aktivit oceňuji pozornost autorky i k obtížným a nedostatečně zvládnutým momentům práce včetně návrhů na zlepšující alterace (např. k výrobě loutek na s. 60 – 61, 63, 65); takto získané poznatky jsou cenné pro pokračovatele. Ve stejném směru jsou cenné též popisy pozitivních „zlomů“, při nichž docházelo k překonání vnitřních zábran pod pozitivním vlivem výchovného motivu. Autorka se s citem pro míru náročnosti vyrovnává s faktem, že tvořivé dispozice účastníků projektu jsou v mnoha ohledech značně omezené a výtvarné aktivity se neustále pohybují na tenkém pomezí mezi ergoterapií a tvořivou výtvarnou výchovou.

Z badatelského hlediska je přínosná snaha o kategorizaci a hledání korelačních, kauzálních anebo hodnotových souvislostí. Tato snaha je v textu zřejmá, ale její výsledky jsou v něm vesměs rozptýlené a ani v Závěru se nezdařilo je soustředit do jednoduché, jasné a přitom přesvědčivé formy. Proto z tohoto hlediska oceňuji vytvořené tabulky, jejichž podobu je možné upřesňovat a rozvíjet v pracích, které budou na tento projekt v budoucnu navazovat.

Zvláštní ocenění zasluhuje nesporný reálný přínos projektu pro jeho aktivní účastníky – seniory. Z popisu autorčiných zkušeností a z dokumentace je zcela zřejmé, že projekt seniorům obohatil a zpříjemnil čas a povzbuzoval jejich vitalitu.

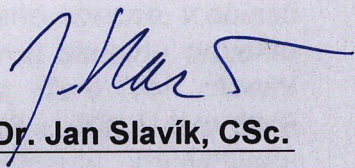
6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

Uvedte (cca) tři až pět pojmů – klíčových kategorií, kterými byste vystihla poznávací přínos Vašeho projektu pro studovaný obor, a stručně vysvětlete jejich vzájemné vztahy (jedná se mi o jakýsi zkusný odhad centrálních kategorií, které by mohly v budoucích navazujících projektech být získány výzkumnými postupy případových studií, zakotvené teorie, konceptové analýzy apod.). Návrh směřuje k ověření autorčiny kompetence soustředit a zastřešit nabytou zkušenost do několika ilustrativních koncepčních pojmů, které nejlépe charakterizují celý získaný soubor poznatků.

7. Navrhovaná známka

Výborně

Datum: 23. 7. 2013

Podpis: Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.